

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

14/9

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrazate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de AMUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicării mai dese după tariful
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austria-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un eșem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 193.

Brașov, Miercuri 1 (14) Septembrie.

1904.

Expansiune ?

(a) Ministrul ungar al agricul-
turei, d-l Tallian Béla face inspecții
în totă țera spre a se convinge din
propria intuițiune despre starea eco-
nomică a diferitelor comitate.

Cum însă Excelența sa n'are
timp suficient pentru a vedé totul,
se mulțumesc cu cât i-se ofere ve-
derii în fuga mare, adesea din fe-
reștra vagonului-restaurant. Așa se
dăce, că a făcut într'un comitat cu
populație mixtă din Ardeal, renumit
de rassa frumoasă de vite, ce o cul-
tivă. Nu i-a rămas timp să vadă vi-
tele, dér invențioșii cultivatori, ca să
nu scape rara ocaziune de a-și arăta
prășila, au postat vacile și boii și
bivolii și alte vietăți cornute d'alun-
gul liniei ferate, și d-l Tallian a con-
statat din trenul accelerat cu satis-
facție, că în acel comitat în adevăr
vitele sunt frumoase.

De sigur d-l Tallian își va aduna
în această călătorie datele necesare
pentru noua lege de colonizare, ce
se dăce că s'ar afla în pregătire.

Cestiunea colonisărilor preocupă
de mulți ani guvernul ungar și d-l
Tallian în cursul anului trecut, deși
cu mijloce mai puține, a știut să ob-
țină rezultate frumoase pe acest te-
ren. Așa îl laudă cel puțin organul
șefului său „Az Ujság“ în numărul
cel mai recent.

De dece ani încôce, nici într'un
an nu s'a făcut atâta ispravă
cu colonisările ca tocmai anul tre-
cut. Mai multe sute de familii au
fost plasate în cele dece comune
destinate a fi întărite prin colonisări
și nu mai puțin de 17.954 de ju-
ghere catastrale au fost luate în ve-
dere pentru „patriotică“ operațiune
a salvării naționale. Condițiunile
acordate colonilor sunt din cele
mai ușore. Doi trei ani nu vor plăti
din preț pământului nimica, ci
numai 2-3% pentru capital, ér în

anul al patrulea se va începe amor-
tisarea, care se va săvirși în timp
de 50 de ani.

Este băcător la ochi însă, că
coloniile d-lui Tallian sunt alese pe
sprincenă tot în comitate locuite de
Români, ca: Târnava-mare, Turda-
Arieș, Coșocna, Caraș-Severin etc.

În aceste comitate este mai
mare necesitate de a întări „elemen-
tul alcătuitor de stat.“

Am vorbit în atâtea rânduri
despre sforțările guvernului de a
virii printre elementele de naționali-
tăți omogene colonii de Maghiari,
cară să fie cu timpul centre „pa-
triotice“ propagătoare de „cultura na-
țională.“

Cu totă tămiarea ce i-se face
însă ministrului agriculturii pentru
munca săvirșită, și cu toate speranțele
cele mari în viitor, — când i-se vor
pune la dispoziție mijloce mai abun-
dente, — nu e greu de prognosticat,
că munca acăsta este o muncă za-
darnică și cheltuielile luate din bud-
getul la care toți locuitorii țării con-
tribuesc, sunt cheltuieli pierdute.

Nici pe departe nu sunt în stare
colonisările acestea a despăgubi țera
pentru brațele pierdute emigrate în
America, și mult mai mare este nu-
mărul chiar al Maghiarilor, cară emi-
grăză, de cât numărul celor câteva
sute de familii maghiare dădăcite în
speranța realizării unei utopii.

Și odată constatată inutilitatea
coloniilor maghiare întru realizarea
maghiarisării, nu înțelegem de ce
se aleg tot comitate locuite de Ro-
mâni pentru asemenea experimente,
când ar fi mult mai indicat a îm-
prospăta cu elemente vigurose d. e.
pe Maghiarii din Baranya și alte co-
mitate de peste Dunăre, cară în ur-
ma unei aberațiuni morale, s'au dat
în brațele sinuciderei lente prin
suprimarea fertilității la femei?

Le place însă domnilor de la
putere a-și măguli vanitatea cu în-

cercări avortate, cum este și colo-
nizarea. Se tămiăză singuri, creșând
că au făcut marea ispravă și numai
arare-oră are câte unul momente lu-
cide spre a recunoșce, că cu toate
sforțările uriașe, ce le-au pus în o-
pera naționalisării în sens maghiar
a Ungariei, — rezultatul este din
cele mai slabe.

Astfel de momente lucide am
vădut și ale acestea la unul dintre
fruntașii publiciști maghiari, la d-l
Bartha Miklós.

Intr'un prim articol publicat în
„Magyarország“ d-l Bartha trece în
revistă însăși capitala Budapesta
spre a constata cu amărăciune, că
nu e oraș maghiar.

Articolul are o notă înduioșă-
tore, ca plângerile proorocului Ie-
rusalim, care se văieta pe ruinele Ie-
rusalimului. Și nota acăsta este cu
atât mai puternică, cu cât constată-
rile lui Bartha sunt adevărate.

Un articol în cestiunea maghiari-
sării întemeiat pe premise reale!
Lucru rar în epoca acăsta de tăr-
băcela șovinistă, unde toți găgăuții
îți vorbesc și scriu de expansiune
maghiară și cucerire maghiară —
fărăsc tot pe temelii subred al pa-
ralogismelor!

„N'avem nimic maghiar în Bu-
dapesta. Nici măcar literatura nu ne
este maghiară“, dăce Bartha, și se
ingrozesc constatând, că s'au pu-
tut scrie drame despre regele Matia,
despre Gavrilă Bethlen, Maria Szé-
chy și Ludovic cel Mare, fără ca
să fie în acele drame o singură cu-
getare, o singură idee maghiară...
Din toate se face gheșeft..

De ce nu se desmeticesc dér
odată, cei-ce vęd degenerarea la
care au ajuns, și de ce nu pornesc
o acțiune spre a salva ce mai este
de salvat?

Firesce însă, atunci ar trebui să
înceteze cu fraseologia de expan-
siune și de maghiarisare și ar tre-

bui să inaugureze înainte de toate o
politică cinstită față cu naționali-
tățile.

Și asta le vine cam greu!
Trăiesc decă mai departe în at-
mosfera mincinosă, ce și-au creat-o,
și pentru rest, vorba marchisei de
Pompadour:

Après nous le déluge!

Brașov, 31 August v.

Conferența interparlamentară a
fost deschisă săptămâna trecută în St-
Louis. La conferență participă deputați
din toate statele. Într'o conferență pre-
labilă s'a vorbit mult în cestiunea rășboi-
ului ruso-japones. După discursurile dele-
gaților franceși și italieni, s'a primit pro-
punerea Englesilor de a se adresa un
apel cătră toate marile puteri, în direcția,
ca la timp potrivit să se facă demersuri
pentru încetarea rășboiului. S'a decis tot-
odată, ca viitoră conferență să se țină
în Bruxella.

În legătură cu acăsta amintim, că
biourul secretariatului uniunei interparla-
mentare pentru pace ar fi primit șcișea,
că prin reprezentanții lor din străinătate,
marile puteri ar fi făcut deja demersuri
pentru a se sonda, decă este potrivit
acuma, ca marile puteri să intervină în in-
teresele păcii.

Un bărbat de stat rus despre pace.

„Deutsche Revue“ publică în numărul
său mai recent scrisoarea unui bărbat de
stat rus, drept răspuns la întrebarea fă-
cută din partea editorului acestei reviste,
că ôre nu este posibil a-se pune capăt răș-
sării de sânge în rășboiul actual ruso-jap-
ones? Părerile bărbatului rus, un mare
amic al păcii, sunt demne de relevat, de
ôre ce ele caracterisăză spiritul, care do-
minăză în cercurile politice conducătoare
rusesci.

„Sunt de aceeași convingere ca și
d-ta — dăce autorul scrisorii — că rășboi-
ul actual între Rusia și Japonia a costat

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Haina de mirésă.

Poveste scoțiană de Moore.

— Fine. —

Intr'o Duminică după amédă, Marta
Kirwin auzi un plâns infundat în odaie.
Plângea Molly.

— Deschise ușa să întrebe de ce
plânge Molly, dér în același moment intră
și mama fetei pe cealaltă ușă.

— Ce-mă miorlăesci atâta? De gēba
te sbuciumi, că nu te las să mergi. Adecă
cu ce te-ai și duce? Ai vr'o haină ca lumea
ca să te prezenti în mod cinstit la joc?
Ce ar dăce ómenii, decă te-ar vedé la
serbare în haina ferfențoșă și veche, ce o
ai? Veți ce minte are? continuă mama,
adresându-se cătră țata Kirwin. Eu una,
să mă bată și n'aș avé obrazul să mă
arăt înaintea boierului îmbrăcată într'o
haină veche, și ea zor-nevoie, să se ducă
cu zdrențele ei la serbare!

Băbuța asculta necăjită, cum îi în-

fruntă pe favorita sa, și după-ce a înțeles
că Molly plânge fiind-că n'are haină cu
care să se ducă la serbare de la castel,
se apropiă și își desmierdă nepoțica.

— Pentru atâta să nu ai nici o su-
părare. Ai să îmbraci haina mea de mi-
résă. E mătasă curată. O să fii cea mai
frumósă între toate, cum am fost și eu în
vremea mea.

O'Deweróia a rămas încremenită.

Cum? Marta Kirwin să-și ofere haina
de mirésă, pe care până acuma o fiera și
de aer și de lumina sórelui?

Și vorba băbuței nu era vr'o aiurare.
Cu o liniște ne mai vędută la densa a
repetat la înțeles:

— Așa dēu, drăguța mea! Ai să mergi
la joc îmbrăcată în haina mea. Nu te
teme, are să și-se potrivescă, par-că ar fi
croit'o pe trupul tău. Când eram și eu în
virsta ta, și eu eram mai plinuță, nu așa
sfrijita cum mă veđi astădă. Și băbuța se
uita cu dispreț la membrele sale uscate.

Nici Molly, nici mă-sa n'au contra-
dis'o nici cu un cuvânt. Se temeau să nu-
vină éráși ideea fixă cu clopotele. Fata nu
mai plângea, dér afară de îndoială, ce o

avea o mai neliniștea și o altă grijă: Dér
decă mătușa va fi cuprinsă subit de ideea
ei, și o va considera de hótă?

Se uita cu spaimă la cărja ei cea
grósă și numai încuragiată de mă-sa a
îndrăznit a intra în camera babei.

Nu trecu însă o jumătate de oră și
Molly se arată din nou, de astădată îm-
brăcată în haina de mirésă a mătușei sale.
Ce frumósă era! Par-că era un portret de
damă tăiat dintr'o gazetă veche! Tatăl
său, întorcându-se de la muncă, n'a re-
cunoscut'o!

De unde avea băbuța haina asta
scumpă de colórea fildeșului, pantofi de
mătasă și brobódă de dantele? Asta-i
haină pentru fată de boier, nu pentru fată
de aréndaș! O'Deweróia își aducea aminte
de un tablou vechi, pe care adesea l'a
șters de praf, când slugia la castel. Ta-
bloul reprezenta o damă cu părul roșu și
cu ochii negri. Dumneșeule! Ce bine să-
mână Molly cu acea lady!

Intr'aceea băbuța aranja mereu cu-
tele hainei și brobódă.

— Uite așa, pășerica mea! Când te
vęd, par-că întineresc. Și tîrșind împr-

jurul fetei, începú să cânte, să rîdă și să
plângă. Din tinerețele ei póte acestea i-au
fost primele lacrimi de bucurie!

Molly se învîrtia veselă la joc. Pă-
rinții coplesțiți de pirotélă, s'au culcat. Nu-
mai băbuța Kirwin mai veghia. În zadar
o îndemneau să se culce, în zadar i-au adus
salteaua lângă sobă, ea se încăpățina, să-și
aștepte nepoța.

După-ce s'au culcat și argații, băbuța
a ieșit tiptil din casă și a deschis ușa
pridvorului și pórtă, pentru-ca Molly să
pótă intra fără întârziere.

— Molly! Molly! murmura băbușca...
Molly jócă acuma! Las' să jóce! Și eu
am jucat. Și privirile ei — se confundau în
lumina opațului.

Afară era o nópte întunecósă de
tómna. Pe la mieđul nopții vîntul a sfă-
șiat în șdrénțe mantaua de nori, ce acop-
peria luna și de bucurie a început un joc
vertiginos cu frunțele uscate ale salcâmi-
lor. Câte-va din aceste frunțe intrară în
pridvor gonite de vîntul șuerător. O rađă
de lună atinse fața băbuței móțăitoare și
o trezi.

pe ambele părți beligerante perderi grozave... totuși trebuie să mărturisesc sincer, că după părerea mea *sfrșitul războiului e încă foarte îndepărtat*. Sacrificiile aduse până acum, sunt din cale afară mari, dăr ne mai pomenit de mari vor fi jertfele, cari vor trebui încă aduse până la încheierea unei păci. Clima manciuriană va secera și mai multe vieți de cât plumbii și oțelul tunurilor ucigătoare.

„Părerea mea pesimistă nu este luată din aer, ci e motivată de raporturile reciproce între puterile beligerante și desituația politică în genere.

„Întreaga lume știe, că Japonia și nu Rusia a început războiul. Din faptul acesta urmăzând, că decât Japonia a început odată războiul, ea trebuie să-l și termine. Cu alte cuvinte, Japonia trebuie să doască pacea și ea trebuie să facă cei dintrău pași, pentru ajungerea ei. Cumcă Rusia nu va face *primii* pași, acesta o garantează întreaga istorie a acestei țări.

„Totmai așa cum Germania, atacată în 1870 de Francezi, a așteptat de la aceștia primii pași pentru restabilirea păcii, astfel va lupta și în războiul actual Rusia până în acel moment, când *dușmanul său va cere pacea*. Vă afirm cu siguranță — și acesta mi-o puteți crede — că în Rusia nu veți afla, între cele 140 milioane, un singur om, care să fie de altă părere...

„În Rusia nu se cugetă încă nimeni la încheierea unei păci; în Japonia însă se proiectează de pe acum negocieri de pace, în care sunt stipulate deja în mod minuțios condițiunile, cari au fost publicate și prin ziare. Și condițiunile acestea se fac într'un timp, când Port-Arthur încă n'a căzut, când flota încă nu e nimicită și când Kuropatkin încă nu e bătut!...

„Sărmana Japonia! încă n'a împușcat ursul și deja ea împarte pielea lui. Amicii Japoniei i-ar face un mare serviciu, când ar deștepta acest popor doritor de luptă și mult promițător din ametele și beția victoriilor raportate până acum.

„Decă m'ați întreba: când ar sosi momentul, ca Japonia să prezente Rusiei condițiunile ei de pace.—v'ași pute da numai un răspuns: *când armata japoneză va fi ocupat Moscva!* Nu sunt șovinist, dăr trebuie să mărturisesc, că după convingerea mea nestrămutată, Japonia ar pute să ofere Rusiei condițiunile ei de pace numai în Moscva.

„În punctul acesta zace faptul îngrozitor al acestui războiu și despre asta trebuie să fie în clar lumea politică. Tote victoriile japoneze pe uscat și pe mare nu vor duce la încheierea unei păci oferite de Japonese, decât Rusia nu vré să înceteze, a fi și a rămân Rusia! Tote victoriile japoneze și înfrângerile suferite de Ruși nu vor aduce puterile beligerante mai aproape de pacea oferită de Japonese, căci numai Rusia pôte stipula condițiunile de pace, însă nici-odată Japonia. Din cauza acesta războiul va pute să dureze 2, 3 și 4 ani, — Rusia nu pôte să cedeze. Din contră, cu cât războiul va dura mai mult, cu cât mai număröse victime va secera, cu atât mai imposibilă devine situația armatei japoneze pe teatrul de războiu din Extremul-Orient. Rusia posedă tote mijlocele necesare pentru o durată mai

lungă a războiului — dăr Japonia?! Aceasta o va dovedi viitorul apropiat.

„Războiul actual e bogat în surprinderi și din cauza acesta e de folos, ca lumea politică să nu piardă firul conducător în aprecierea raporturilor de putere între Rusia și Japonia. Decă s'ar întâmpla — ceea ce e imposibil — ca Port-Arthur să rămână după încheierea păcii în mâinile Japoneseilor, atunci această pace n'ar fi pace, ci numai un scurt armistițiu, căci Rusia nu pôte și nu-i e pețmis a primi din mâinile Japoneseilor pacea, decât nu vré să renunțe pentru viitor la poziția sa de mare putere în lume...

„În fine, pe scurt: duelul, pe care l'a provocat Japonia, trebuie să se sfrșească cu totala înfrângere a Japoneseilor, decât pacea lumii e să fie asigurată pentru viitor. Nu patriotism rusesc, ci o apreciere rece a situațiunei politice înă dictéză principiul acestei convingeri a mele“.

La mormântul lui Ioan M. Riureanu.

Este o viață mōrtă, precum și o mōrte vie,
O viață luminōsă ce nu mai are mōrte,
Unii prefer pe una, alții 'și aleg alta.*)

Ioan M. Riureanu și-a ales pe cea din urmă. După o lungă, rodnică și binecuvântată existență, el s'a despărțit de lumea trecătoare a grijilor și suferințelor. Regretat de ai săi și de mulțimea aceloră, cari l'au iubit și cari, în mare număr, au petrecut erî venerabila sa umbră până la ultimul punct al călătoriei sale aci jos, acela, care a fost Ioan M. Riureanu, a reintrat în imperiul păcii și în viața de veci a sufletelor alese. Însă numele său va rămân ca o mōște scumpă în inimile aceloră, cari l'au cunoscut. Și cine n'a cunoscut ore, măcar după nume, pe iubitul părinte și educator al tinerimei școlare, pe dulcele povestitor al „istoriilor pentru copiii“? Cine, în copilăria său în tinereța sa, nu și-a încălțit sufletul la cetirea drăgălașelor povestiri din „biblioteca tinerimei“? Prin farmecul stilului și prin cuprinsul lor moral și înălțător de inimă, aceste istorioare, împreună cu îndelungata și înțeleptă sa activitate de educator, asigură lui Ioan M. Riureanu un loc de onore în istoria culturai și literaturii noastre pedagogice.

Dăr nu numai pedagog, cu cuvântul, cu fapta și cu condeiul, a fost Ioan M. Riureanu. Bun Român, devotat și fericit soț și părinte de familie, cum rari se află, binefăcător, mīlos, cu inima deschisă, Ioan M. Riureanu era unul din acei rari, forte rari omeni, pe cari când ti vești și ai fericirea de a vorbi cu dēnșii, pare că-ți răsare sōrele, cum ăcea dēnsul cătră bunii săi amici. Și ți-se strînge inima, când cugeți, că de acum înainte nu mai ai să în-

*) Eliade Rădulescu, „La Schiller“.

țînesci pe un asemenea om pe căile vieții.

Dăr, decât în lumea misterioasă, în care s'a dus, mai străbate vre-o șoptă seu vre-un suspin din lumea noastră, primescă de aci, de pe pragul veciniceii, aceste câte-va cuvinte de venerațiune și neuitată recunoștință de la unul din numărösei săi amici, care, în tinereța sa, ca student, s'a bucurat de generositatea acestui om de bine; ér pe urmă, ca profesor, a fost onorat până la bătrânețe de nobila sa prietinie.

București, 28 Aug. 1904.

M. Strajanu,
profesor pensionar.

Congresul internațional al presei.

În Viena s'a deschis în ziua de 11 Septemvrie cu mari solemnități al IX-lea congres internațional al presei în sala cea mare a parlamentului.

La ședința de deschidere era de față arhiducele Rainer, reprezentând pe împăratul, apoi ministrul de externe contele Goluchowski; ministrul-președinte Koerber; al cultelor Hartel; al comerțului baronul Call; al căilor ferate Wittek. Mai departe ambasadorul Franței, marchisul Reverseaux, ambasadorul Germaniei contele Wedel, locțiitorul Austriei contele Kielmassegg, mareșalul țării, abatele Schmolk, primarul Vienei Dr. Lueger etc.

Congresul l'a deschis prim-redactorul Wilhelm Singer, președintele societății internaționale de presă, exprimând înainte de tote omagiile pentru M. Sa și pentru arhiducele Rainer, apoi salutând pe ministrul Koerber, Goluchowski, Wittek și pe primarul Dr. Lueger.

Singer a recapitulat mai departe în discursul său dezvoltarea și avântul societății de presă, care în timp de 10 ani a ajuns la o importanță mare, numărând astăzi 12,000 de membri.

După Singer a luat cuvântul arhiducele Rainer, salutând congresul în numele Maiestății Sale.

Apoi au mai rostit discursuri Dr. Koerber, abatele Schmolk și primarul Dr. Lueger.

Discursul lui Koerber a avut accente politice, relevând progresul ce l'au făcut poporele monarhiei de tote luptele și sbuciumările hărăzite de sōrte acestui imperiu. Oratorul rōgă pe congresiști, ca la aprecierea progresului și puterii monarhiei să nu se lase influențați și induși în erōre prin faptul, că populația mai are dorințe a căror împlinire o reclamă, și jalbe, pe cari le accentuează. Monarhia noastră — ăce Koerber — are mare putere, dăr puterea acesta o întrebuintează spre *menținerea păcii*.

Războiul ruso-japonez.

Cu data de 9 Septemvrie generalisul simul Kuropatkin a telegrafiat la Petersburg, că nici o încēerare nu s'a întâmplat în zilele din urmă. Japoneseii n'au dezvoltat nici un fel de activitate în zilele de 8 și 9 Septemvrie. Ploi abundante cad fără încetare, făcēnd drumurile impracticabile.— O altă telegramă adresată Țarului de Kuropatkin cu data de 10 Septemvrie spune, că în acea zi nu au fost de cât nisce ciocniri neînsemnate între patrulele ruse și japoneze, fără de pierderi pentru Ruși.

— Statul major general rusesc desminte scirea cum că s'ar fi dat o luptă lângă Mukden. — Generalul Mayerdorf e aproape de Mukden cu ariergarda sa. Numai 20 verste îl mai despart de Kuropatkin.

— Am vădut erî, cum prezentă correspondentul țiarului „Times“ pierderile, ce le-au avut Japoneseii în luptele de la Liaoyang. Cei din Tokio încă țin să dea acum — pentru liniștirea poporului — cifra pierderilor, și e firesc, ca statul major general japonez să facă o reducere de cifre cât mai considerabilă. El evaluează totuși pierderile japoneze la 17,539 omeni, cari se repartizează așa: 136 ofițeri au fost uciși, 464 răniți, la flancul drept au cădut 4866 omeni, la centru 4992 omeni, și la aripa stângă 7681 omeni. Pierderile lui Kuropatkin nu sunt cuprinse în cifra aceasta.

— Un ofițer japonez, care merge spre Tokio, trecēnd prin Tsingtau a declarat, că pierderile Japoneseilor la Port-Arthur au fost în zilele din urmă forte grave. Ei au avut 15,000 omeni uciși și răniți. În spitalele din Dalny zac 20.000 răniți.

Etă acum scirile mai nouē:

Agenția „Reuter“ primesce scirea, că Kuropatkin a încheiat cu succes retragerea armatei sale. Ea se află totă în Mukden și împrejurimi. Aceeași agenție spune, că, după cum se svonesce, Țarul ar fi dat ordin lui Kuropatkin să înceteze retragerea și să-și dea silința a respinge pe Japonesei îndērēt spre Liaoyang.

— Din Tokio se anunță, că la sediul contra Port-Arthurului o divisiune japoneză întrēgă a fost aruncată în aer prin exploziune de mine. În ultimele cinci zile Japoneseii au pierdut la Port-Arthur 20.000 de omeni.

— Flota rusă din Marea baltică a plecat alaltăeri spre Extremul-Orient.

— Molly nu s'a întors încă — ăise ea frecându-și ochii. Și cu piciorle ei mătriciose eși în curte, ér din curte își luă drumul spre riu. S'a dus până la podul de piatră. Nu se sînchisia de lătratul dulăilor. Pōte nici nu-i audia. Creerii ei zăpăciți n'aveau decât un singur gând: „Molly“. Pe când a ajuns la pod, vîntul învăluse luna érăși într'o manta de nori. Tufșurile de pe malul de dincolo se înălțau ca nisce negrețe protestătoare în fața băbuței. La distanță mai mare, castelul se vedea împrejmuț de un brău de lumină. Din când în când vîntul aducea fum de cătran, accente de musică și câte o chiuitură.

Băbuța se răzima istovită de balustrada podului. Cu mână ei uscată își apăsa peptul și cerceta cu atēțiune lumina. Buzele îi svicniau ér sufletul i-se pierdea în trecut. În creerii ei chinuți se adunau ca nisce stafii cu figurî fără trup și cu aripi de lilieci, țipând și vijăind, amintirile grozave ale tinerețelor.

Cât-va timp s'a luptat împotriva lor și bânănăind cu mâinile căuta să le gonească. De-odată însă la suflarea mai pu-

ternică a vîntului tresări și începū să sbiere:

— Am audit bine! Au tras clopotul cel mare, ér eu stau aci nepregătită!

Și s'a recules cu putere supraomenească:

— Acasă! Acasă! Trebuie să mă îmbrac! și o luă razna în nōptea întunecōsă.

Alec Laroche, tînērul proprietar, a încheiat culesul viilor cu o serbare, după obiceiul din străbuni. În cerdacul castelului luminat cu torțe, flăcâii și fetele jucau dansul național scoțian, la musică de fanfară.

Molly însă, cea mai frumoasă și mai pismuită dintre tote fetele, nu se vedea între părechî.

Ea mergea pe o potecă în afară de parc, țînēndu-se cu pași nesiguri alătura de un bărbat.

Bărbatul o îmbrățișă încurajându-o: — Nu te teme, n'a băgat nimeni de sēmă plecarea noastră.

— Lasă-mē domnule Laroche, lasă-mē să merg îndērēt la joc, ori să mă duc acasă.

— Ascultă Molly, înțelege-mē, mână trebuie să plec, trebuie să ne despărțim.

— Lasă-mē, domnule Laroche. Imi vin ametele și mă strînge la inimă.

— Te strînge haina. Decă vrēi să vii cu mine la Londra, își fac eu altă haină, mai frumoasă, mai la modă.

Fata își plecă capul desperată. Pērul ei strălucia la lumina lunii, par' că arvré să se aprindă în ori ce moment.

Și mergeau așa alătura pe poteca din ce în ce mai strîmtă. Bărbatul strîngea cu o mână talia fetei, ér cu cealaltă își făcea drum prin tufș. O crēngă resfrântă isbi fata la frunte și ea tresări speriată. Ajunseră la podul de piatră, la care din primăvară de atâtea ori a venit să fantaseze despre bărbatul, dinaintea căruia în acest moment s'ar refugia în valurile apei.

Rēmizată pe balustradă privea adincită la riu.

— Domnule Laroche — șopti fata cu glas răgușit — mă chiēmă, trebuie să merg acasă, și apăsându-și mână pe frunte urmă în ton jalnic:

— Mē inebunesce sunetul acesta de clopote. Tōtă sēra mi a vijăit în urechi.

Din cauza acesta a trebuit să părăsesc jocul. Mē chiēmă clopotul mătușei. De sigur a ajuns'o vr'o primejdie.

Laroche s'a dat îndērēt spăriat de vorbele fetei, ér Molly, palidă, cu capul ridicat și ascultând par' că un sunet misterios, se ducea ca o somnambulă spre casă, urmând clopotul ce o chema.

Nici n'a băgat de sēmă, că tote ușile erau deschise. Când a ajuns la pragul pridvorului, s'a cutremurat. Și-a pus amîndouē mâinile la urechi, ca să nu audă nimic, ci numai să vadă.

La lumina sfrșită a opaițului zări pe mătușă Kirwin lăfăiată pe saltea și țînēnd în brațele ei uscate cutia golă.

Molly intră în pridvor ușurată.

— Dōrme mătușica! Apoi întorcēndu-și privirea de la dînsa, ăise cu trufia tinerețelor:

— Ce urită e! Și sērmana bezmetică încă ăce, că-i sēmēn! Ore și eu o să ajung o pocitanie de babă, ca dēnsa? Nu, nu, nu cred că sēmān cu dēnsa.

Și în vîrful degetelor, să nu zăticnescă somnul mătușei, intră la părinți.

— st. —

SCIRILE DILEI.

— 31 August v.

Aniversarea luării Griviței. Eri cu ocazia celei de-a 27-a aniversări a luării Griviței, s'a oficiat un *Te-Deum* solemn în capela Mitropoliei din București. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. Sa Mitropolitul Iosif Gheorghian. Au asistat: d-l locot.-colonel Vorvoreanu, adjutant regal, reprezentând pe M. S. Regele; d-l V. Lascăr, ministru de interne; d-l Negulescu, secretar general ad-interim al ministerului de interne; d-l G. Adamescu, secretar general al ministerului instrucției; d-l general Boteanu, secretar general ad-interim al ministerului de război; d-l San-Marin, directorul prefecturii; d-l colonel Saegiu, loc-țiitor de comandant al pieței; d-l general Brătianu; d-l general în rezervă Hercht etc. Onorurile militare au fost date de-o companie de infanterie, cu drapel și musică. D-l general Brătianu a adresat trupelor o scurtă alocuțiune ocazională, după care trupele au defilat. Câte un *Te-Deum* s'a oficiat în toate orașele din țară.

Pelegriajul veteranilor români la Plevna. Sâmbătă dimineața au plecat din București peste 40 veterani români, membrii ai societății „Coroana de oțel”, spre câmpiile Plevnei și Griviței, spre a depune în semn de pișă amintire pe mormântul fraților căzuți în războiul pentru independență, o coroană. Sâmbătă la amiazi delegațiunea veteranilor a sosit la Ruscuc, unde li-s'a făcut o primire entusiastă din partea populațiunii bulgare. La prânzul dat în onoarea lor în otelul Boulevard din Ruscuc s'au rostit entusiaste discursuri în amintirea evenimentelor anului 1877. Din Ruscuc veteranii români au luat drumul spre Plevna, unde au sosit Duminecă spre seară. Pe întreg parcursul drumului au fost viu aclamați de populațiunea bulgară, îndeosebi la stațiunile Gorni și Orchowitza. La gara din Plevna au fost primiți de către primarul orașului, numeroși ofițeri bulgari și locuitorii Plevnei. Comandantul pieței și șeful poliției s'au pus la dispoziția veteranilor. De la gară publicul luând în mijloc deputațiunea veteranilor a plecat în corpore la statua libertății, unde căpitanul român Luțescu și părintele C. Demetrescu au rostit entusiaste discursuri, la cari a răspuns primarul Plevnei, încheiând cu vii urări la adresa Regelui Carol. Eri veteranii au vizitat Grivița.

Un nou volum de poezii de Carmen Sylva. Maj. Sa Regina Elisaveta a României a terminat un nou volum de poezii, pe care l'a dedicat Reginei-mame Margherita a Italiei. Noul volum va apare în tipar în cursul ernei.

Canalisarea orașului Brașov. În ședința de mâine, Miercuri, a reprezentanței comunei Brașov, va veni la ordinea zilei și propunerea senatului comunal privitoare la canalizarea orașului. Propunerea a fost primită de comisiunea permanentă. S'a proiectat, ca de-odată cu cetatea și alte părți ale orașului, să se canalizeze și suburbii Blumăna. D-er suburbii Scheiș, cel puțin o parte, unde rămâne?

Condamnat pentru „agitatie”. Curia din Budapesta a aprobat sentința prin care curtea cu jurați din Pojun a condamnat la 3 luni închisoare de stat și 20 corone amendă pe Slovacul George Babka pentru un articol publicat în ziarul „Obzor”, în care spunea, că Maghiarii sunt dușmanii Slovacilor.

Atașatii militari români de pe câmpul de război, maiorii Gășanu și Haralambie, în timpul din urmă nu dau nici un semn de viață, ceea-ce inspiră îngrijiri la București. Numiții maiori erau la Liaoyang, de unde trimiteau regulat depeșe la ministerul de război. De când cu retragerea lui Kuropatkin însă, nu se mai aude nimic de d-șii.

Pentru incendiații din Câmpeni. D-l Iosif Sterea Șuluțiu, vice-președintele „Asociațiunii”, a trimis un ajutor de 200 corone pentru incendiații din Câmpeni.

Pentru bursa Wehrmacher, ce se acordă de către magistratul orașului Brașov și al cărei concurs l'am publicat și noi, au intrat petiții de la următorii tineri: Osvald Trnyak, Fr. Wilh. Lehmann, Traian Dragoș, Emil Wachner, Fran. Schmidts, Ed. Morres, Alfred Roth, Traian Pop și Iuliu Schenk. Senatul a făcut propunerea, ca petiția lui Morres să nu fie luată în considerare, fiind-că concurrentul n'a anexat carte de botez, ceea-ce se cere expres în literile fundamentale. Comitetul permanent fusese a hotărât a propune

reprezentanței comunale a trece peste propunerea senatului. Bursa se va acorda în adunarea reprezentanței prin vot secret. Atragem atențiunea reprezentanților asupra acestui punct.

Din Macedonia. Ziarul „Rom. de la Pind”, află de la corespondentul său din Constantinopol, că s'a obținut de la Pörtă beratul pentru funcționarea capelei române din Bitolia.

— „Polit. Corresp.” anunță din Constantinopol, că conflictul dintre Cuțo-vlahi și patriarhat devine din ce în ce mai accentuat, în urma faptului, că preoții români escomunicați și suspendați de curând, Ghiță și Christu, continuă totuși a ceti liturgia în comunitățile cuțo-vlahe. Cercurile diplomatice din Constantinopol se așteptă la o apropiată despărțire a Cuțo-vlahilor de patriarhat.

— „Rom. de la Pind” înregistrează svoul, că d. Stelidis, un bogătaș aromân care trăește în țară, s'ar fi hotărât să pună la Banca Națională din București o sumă de 100.000 lei, pentru întreținerea școlii românesce din comuna natală Magarova.

— La Samarina, una din cele mai însemnate comune românesce din versantul estic al Pindului, s'a constituit o societate de binefacere cu caracter național sub conducerea a trei dintre fruntașii Români din localitate.

Advocat sas suspendat. Fôia oficială anunță, că camera advocațională din Tergul-Mureșului a suspendat pe timp de 1/2 an avocatului sas din Bistrița Dr. Carol Lang dreptul de a face practică advocațională. Motivul este, că Dr. Lang a apărut dreptul limbei germane și s'a manifestat pe față ca „German bun”. Foile maghiare își exprimă deosebită bucurie a lor pentru această pedepsire a avocatului „pangerman”.

Principesa de Coburg în Paris. Din Paris se telegrafiază, că atât principesa Luisa, cât și locotenentul Mattasich și-au anunțat deja locuințele lor la poliție. Principesa locuiește împreună cu femeia Stöger, care i-a stat întru ajutor la fugă, în otelul Westminster er locot. Mattasich în otelul Grand. Principesa face zilnic preumblări prin Paris.

Maghiarisări de nume. Diarele din Budapesta publică erăși o listă lungă de maghiarisări de nume. În această listă vedem și numele unui Pavel Ciocotșan din Fernezie (Sătmaru), care și-a maghiarisat numele în *Csalai*. Ca tovarăși are 4 Kohni, 1 Lewy, 1 Schwarz, 1 Rosenzweig, 1 Rosenfeld, mai mulți Kaufmani și alți Goldmani.

Cununie. D-șora Sabina Săvoiu își va celebra cununia cu d-l Martinian Vargyas la 15 Septemvrie a. c. în Sibiu.

Decorarea rabinului Taubes din București cu ordinul „Coroana României” o vedem comentată în ziarul „Egyenlőség” din Budapesta. Numitul ziar este surprins a auzi o asemenea veste din România, de unde nu s'oseau de cât vești despre persecuții (?) împotriva jidovilor. Decorarea acesta — dice „E-g” — pôte să fie și un semn bun despre încetarea persecuțiilor, d-er pôte să fie și un semn rău pentru a masca prin acesta opera de subminare îndreptată contra jidovilor. — De altmintre rabinul Taubes este fiul lui Moise Taubes, care a publicat glose la Talmud, câștigându-și merite pentru întreaga Evreime, er fiul rabinului Dr. Samuel Taubes, redactor la „Progresul medical român” a luat de soție pe fiica rabinului Adler din Baja și sora rabinului din Hatvan. — Să fie sănătoși!

Otrăvire prin sărutarea unui mort. Ana Boros din Budapesta a murit zilele acestea de otrăvire de sânge provenită din sărutarea tatălui său mort.

Sciri mărunte din România. Sâmbătă s'a făcut în comuna Vânătorii-Neamțului (județul Neamț) inaugurarea unui monument, ridicat în memoria eroilor din acea comună, căzuți în războiul de independență.

— Luorările de apărare și întărire a malului Dunării, în fața noului port din Giurgiu pe insula Romadan vor costa 80,000 lei.

— Noul vapor al serviciului maritim român, comandat la șantierul „Loire” din Franța va fi gata în luna Februarie a. v. **Noul vapor**, care va face serviciul între Constanța și Egipt, va fi botezat „România”.

— 14 țărani din o comună din apropierea capitalei Basarabiei, Chișineu, au trimis comitetului pentru ridicarea unei statue principelui Cuza suma de 70 ruble. De-odată cu suma acesta țărani au es-

pedat și o scrisore, scrisă în o limbă corectă românescă, în care dice, că vreau să contribue și ei la înălțarea unui monument în amintirea acelu bărbat, care a lucrat atât de mult pentru îmbunătățirea sorței țărâniei.

Rectificare. În articolul de fond din n-rul de eri 192 al „Gaz. Trans.” pag. 1 col. 1 rândul al 11-lea de sus în jos, în loc de „în momentele față de” este a se ceti corect: „în momentele de față mai verosimil etc.”

Musica orășenescă va cânta mâine, Miercuri, la 5 1/2 ore pe promenada de jos.

Recolta lunei și hrana populațiunii.

Consilierul sup. tehnic Evert publică în nrul recent al revistei „Die Woche” un interesant articol, în care vorbește despre importanța recoltei din lume și în special despre recolta din țările germane cu privire la hrana populațiunii germane.

Încă în secolul al 18-lea și în parte și în secolul al 19-lea dice d-l Evert recoltele singuratecelor țări erau în genere de-cidătoare pentru aprovizionarea cu hrana necesară a popoarelor acestor țări. Desvoltarea nefavorabilă a căilor de comunicațiune a împiedecat prea adeseori ajutorarea reciprocă a țărilor cu fructele necesare ale câmpului.

Astăzi situațiunea s'a schimbat cu desevărsire. Trenuri și vapore aduc, pe lângă prețuri, cari din ce în ce devin tot mai neînsemnate și cu o iuțelă tot mai mare, cereale din toate părțile lumii pe piețele principale ale Europei. Din 1872 până la 1900 au scăzut cheltuielile de transport pentru o tonă de cereale, dela Chicago până la Liverpool de la 63.50 mărci la 15.90 mărci. În astfel de împrejurări recoltele proprii ale țărilor perd din însemnătatea lor și cedeză locul „recoltei lumii”.

Se impune acum întrebarea, că ore în cazul unei recolte slabe în Germania, care ar coincide cu recolte tot atât de slabe în țările celelalte, n'ar urma ore o „scumpete” și „fomete” generală pe întreg rotogolul pământului? În teorie acesta este natural foarte ușor posibil, în praxă însă e aproape imposibil. Deja în interiorul granițelor unei țări se egalază adeseori recoltele bune din o regiune a țării cu o recoltă rea din o altă regiune a acele ași țări. Cu cât mai mare devine acum, în urma desvoltării comerțului, numărul țărilor, cari stau în legătură în urma schimbului reciproc în afacerile de cereale, cu atât mai mult crește și probabilitatea unei egalări internaționale. Dacă ar fi vorba numai de țări cu raporturi de productivitate omogene, cari stau sub aceleași grade de lățime, cu o climă aproape egală etc atunci ce-i drept ar lipsi această egalare internațională, căci în cazul acesta ar avé aceste țări regulat séu ani de opotrivă bună, séu deopotrivă răi. În realitate însă condițiunile de producțiune sunt în toate țările diferite.

Pe lângă acestasământul și recolta în țările datătoare de ton cade în diferite anotimpuri. Conform unei statistice a profesorului Rohland recolta grăului se imparte astfel în diferitele țări: luna Ianuarie în Noua Selandă și Chile, în Februarie și Martie în Egiptul superior și India de est; în Apr. în Egiptul de jos, Asia mică Mexico și Cuba; în Mai: Marocco, Algeria. Asia de mijloc, China și Japonia; în Iunie Statele de sud ale uniunii americane, Europa de sud și Franța de sud; în Iulie: statele centrale ale uniunii americane, Canada de sus, România, Bulgaria, Rusia de sud, Austro-Ungaria, Germania, și Elveția în August: Statele de nord ale uniunii americane, Manitoba și Canada de jos (America) Belgia Olanda, Anglia, Danemarca, Rusia centrală; în Septemvrie și Octomvrie: în Scoția, Svedia, Norvegia și Rusia de nord; în Novembrie: Africa de sud și în unele părți ale Argentinei, er în Decemvrie în celelalte părți ale Argentinei, în Birma și Australia.

Aprópe în fiecare lună cad în țările mai importante pentru comerțul internațional recolte, cari stau la dispozițiune eaore a. m. — Strada Mihail Weiss Nr. 9

tuturor țărilor. E greu de cređut, ca în fața acestei situațiuni să se ivescă chiar și în cel mai nefavorabil cas complicațiuni, cari ar avé drept urmare o scumpire esorbitantă, séu chiar o fomete generală.

Bibliografie.

A apărut:

„Arhiva”, organul societății stiințifice și literare din Iași 5 și 6 (Ștefan cel mare număr festiv) cu următorul sumar: Gr. C. Buțureanu: Ștefan cel mare și sfânt Gh. Ghibănescu: Din domnia lui Ștefan cel mare I Data înscaunării, II Marii boieri ai lui Ștefan, III Caracteristica domniei Marelui Voievod IV Reflexii. G. Nether Ștefan cel mare după Karamsin. Gr. C. Buțureanu: Neamul Mușat. Ion Dafin: Lui Ștefan cel Mare (poezie) T. T. Burada: Cântec ostășesc pe note, Documente.

Nr. 7 cu următorul sumar: Al. G. Mavrocordato: Cu prilejul memoriului lui Hauterive; Gr. C. Buțureanu: Istoria Românilor de C. Kogălniceanu. N. A. Bogdan: Note statistice relative la comuna Iași. Ștefan D. Popescu: Locul Geografiei între științe.

„Odele lui Horatius” traduse în prosă de canonicul Gavril Pop. Blașiu. Tipografia seminarului archidiececan. Afară de textul latin și traducerea românesce d-l canonic a adăogat o mulțime de explicații la text. Fascicolul I, ce a apărut acum costă 40 de bani. Vor apăre cu totul 8 fascicole. — Este de laudat rîvna octogenarului canonic, care după publicațiunile sale biblice, predici etc. acum se ocupă cu interpretarea clasicilor.

— „Făt-Frumos” revistă literară, care apare de 2 ori pe lună la Bêrlad. Numărul 11 de la 15 August, are următorul sumar. 1, V. Cosmovici: Visul lui Făt-Frumos. 2, N. N. Beldiceanu: Focul lui Dan Vagmistru. 3, D. Nanu: cântec hymenal 4, Emilgar: „Solare” de Iuliu Dragomirescu. 5, G. Tutoveanu: Slănic (poezie) Econ. I. Antonovici: Document. 6, A. Mândru Pribege (poezie). Posta redacției. Abonamentul 4 lei pe an.

Curs practic de constituția patriei, séu drepturile și datorințele cetățenesci, pentru școlile poporale, de Iuliu Vuia, director și învătător. Brașov, Editura librăriei Ciurcu 1904. Prețul 40 bani.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 12 Septemvrie. Sultanul a declarat amiralului engles *Domville*, că nici-odată nu va lăsa, ca Creta să fie anectată la Grecia. Acesta nu o voiesc nici marile puteri.

Petersburg, 12 Septemvrie. Ministeriul de comunicațiune rusec anunță, că linia ferată în jurul lacului Baical a fost deschisă adă pentru circularea trenurilor. În cercurile militare se légă mari speranțe de acest eveniment, prin care să înlătură greutatețile de până acum ale comunicațiunii.

Londra, 12 Septemvrie. Corespondentul ziarului „Standard” scrie, că în deplină tăcere trupe numeroase chineze se transportă în Manciuria. Aceste trupe sunt trimise de guvernul chinez pentru a ocupa teritoriul cucerit de Japonesi.

Kupantse, 13 Septemvrie. Mareșalul Oyama și-a transpus cartierul general în Liaoyang. Se va da în curând o luptă spre nord de Mukden. Se vorbește, că la Liaoyang Rușii s'au usat de glonțe dum-dum.

Mukden, 13 Septemvrie. Rușii continuă retragerea lor spre Tienling. Cu toate greutatețile, ce le întimpină, spiritul trupelor e escelent.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Dr. med. univ.

Franz Stiehler

fost medic la spital.

Specialist pentru bóle interne, de copii și sexuale. — Dă consultațiuni dela 11—1 și seara a. m. — Strada Mihail Weiss Nr. 9

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Septembrie n. 1904.

Banconote rom. Cump.	18.96	Vënd.	19.02
Argint român.	18.82	"	18.90
Napoleon d'or.	19.02	"	19.12
Galbeni	11.20	"	11.32
Ruble Rusesco	2.52	"	2.54
Mărci germane	117.20	"	117.40
Lire turcesco	21.50	"	21.60
Scris. fonc. Albina 5 ^o / _o	101.—	"	102.—

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scriseri scolare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Daru, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și din librării.

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învățator în Năsăud. Teoria, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de *Basilian Rădu*, profesor la seminarul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Popiu*. Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Prețul 50 bani.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în tolosul elevilor pregarandiali, a învățătorilor și a altor omeni pe școală de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Edițiunea III. Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator de *Georgiu Magyar*. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Scriptologia, sêu modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptariu pentru învățătorii la tractarea Abecedarului de *Basilian Ietri* prof. preparandial pens. Prețul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică*. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea aceasta a d-lui profesor la gimnaziul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conținutul sêu bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă științifică, ci și prin limbajul sêu scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Prețul 80 bani (+ 5 bani porto.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea împartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiun, recomandatiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesțiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 coroane (+ 10 bani porto.)

Anunț.

P. T. Domni și Dóme, cari au subscris acțiuni la emisiunea a II-a a institutului „VLÁDEASA“ sub N-rii tit. prov. 4, 57, 59, 60, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 76, 87, 88, 93, 97, 104, 105, 77, sunt provocați a plăti ratele restante conf. §-lui 11 din statute; în cas contrar dreptul de acționar la acele acții se vor declara de perdute și sumele deja solvite trec la fondul de rezervă al institutului.

B. Huedin, 23 August 1904.

Direcțiunea.

2—31496.

Pentru SESONUL de Tómnă și de Iarnă!

In atențiunea Onor. părinți cari au copii de școală.

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.
pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoșcința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

cu un magazin de

haine bărbătesci, de băeți și copii,

corěspunđetor cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public esecutarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, cu câștig puțin se fac vëndare mare.

Rugându-mě de o cercetare numěrosă, rămân

Cu tótă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czell)

Pentru Sesonul de Tómnă și de Iarnă!

Se primesc 1—2 copii de școală cu întreținere (cost) consciențioasă cu preț moderat, la o familie germană inteligentă, fără copii. Locuința la aer curat, în centrul orașului. A se informa la E. L. SCHILLER, Strada Orfanilor nr. 5. Parter în dreapta spre uliță. 4—3.1492.

AVIS!

Subscrisa se recomandă Onor. public pentru confecționare de

Rochii și Albituri

după moda cea mai nouă, cu gust și după plac, în și afară de casă.

Cu tótă stima

DORA KÖNIG.

Brașov, Strada Catherinei nr. 23.

Odăi

elegant mobilate.

Fiind Sesonul de vară terminat, se închiriază odăi mobilate

în Villa Kertsch

cu prețuri reduse (dela 10 fl. până la 25 fl. pe lună). — Asemenea și o locuință elegant mobilată cu 4 odăi, bucătărie etc.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișilor administratiunii. în cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădēmēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Těrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provědut cu cele mai bune mijlőce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putě esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și color.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, în tolă mărimca.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURİ și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMĒNTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Těrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderěpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

AVIS.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și renoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți se binevoiască a arăta în deosebă, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a serie adresa lămurit și se arete și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Trans.“**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numěrul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop și la Eremias Nepoții.

J.A.P.